

Durmuş Hocaoğlu

Milletler, Diller, Öz Milletler ve Öz Diller

Yeniçağ, “Analiz”, 10 Eylül 2006, Pazar., s.12
“Analiz” Sıra No: 441; 2006-103; Eylül-05

YENİÇAĞ

“Tarihî” olmak, zamana ve mekânâ tâbî olmak, doğmak, gelişmek, değişmek ve ölmek demektir. Bu itibarla ancak Metafizik Varlık Alanı’na âit olanlar tarihten müstakil olabilir; Fizikî Varlık Alanı (Res Extensa) içinde olan hiçbirşey ise tarihten kurtulamaz; tarih hepsini kuşatır, değiştirir, ağır bir değirmen taşı gibi önüne çıkan herşeyi öğütür; kılıktan kılığa sokar. Türkçe’de ‘yaşamak ve ‘yaşlanmak’ kelimelerindeki ağır ironi mutlaka dikkat çekmiş olmalıdır: Yaşayan yaşlanır, yalnızca ölümler öldükleri yaşta kalırlar, çünkü onlar yaşamakta değildirler, çünkü onlar artık tarih dışına çıkmışlardır. Bunun içindir ki kendisi hem tarih ve hem de tarihî bir varlık olan bu âlemde hiçbir şey sâf değildir, hiçbir şey aslına bire-bir benzemez ve hiçbir şey bâkî değildir. İmdi, İnsan bir tarihî varlıktır ve dahi Dil de; zâten ikisi de aslında bir ve aynı şeydir. Bu ise apaçık bir şekilde demek olmaktadır ki, Dil de tarihî olan herşey gibi statik değil, dinamiktir; hiçbir zaman olduğu gibi kalmaz; mütemâdiyen değişir. Çünkü tarih, değişme demektir.

★ ★ ★

Bundan önce demiştik ki, Dil İnsan’a verilmiştir; ve fakat:

Ne ilk insan dilinin sıfır noktası bellidir ve ne de el sine-i beşeriyenin hiçbirisinin; Yâni meselâ Türkçe’nin bir sıfır noktası belli değildir, olması da muhâldir; tıpkı, Kozmoloji’de Kâinat’ın kadîm değil hâdis, yâni doğan bir şey ve dolayısıyla da muayyen bir yaş sâhibi olması gerektiğini ileri süren “büyük patlama” modelli teorilerin hiçbirisinin, O’nun yaratılmış olduğu bir “sıfır ânı”nın olamayacağını kabûl etmesi gibi.

Hiçbir kavmin de sıfır noktası belli değildir ve kezâ o da muhâldir; ne Türk’ün bir ilki vardır ve ne de bir başkasının.

Dil İnsan’a verilmiştir, ama bu umûmî mânadadır - Lingua Adamica denen şey -; yoksa, her kavme ağzı mühürlü bir zarf içerisinde, başka herhangi bir dille temâsa geçmesi zinhar haram kılınmış bir dil teslîm edilmemiştir. Esâsen kavimler de dilleriyle birlikte tarihî yürüyüşleri içerisinde tekâmül ederler, aksi bir iddia absürd bir “anakronizm”dir: Bugünkü anlayışları aynen ve bire-bir tarihte geri götürme olarak târif edilebilecek saplantı. Her dilin de onu konuşan cemiyetler gibi ve O’nunla birlikte bilinmeyen bir karanlık çağı vardır, dil de o cemiyet gibi bu çağda bir rüşeym hâindedir. Sonra her ikisinin müşterek tarihî yürüyüşleri başlar; Dil, ağır-ağır doğar, başka dillerden kelimeler, sesler, terkipler alır, başka dillere de verir ve böylece gelişir; sonra solmaya, tâkatten düşmeye başlar, gün gelir konuşanı kalmaz, ölür ve terk-i dünya eyler... Bu noktada, Cemil Meriç’in, “*Türkçedeki arapça ve acemce kelimelerin dilimizin bağımsızlığı için bir tehlike olduğunu sananlar başka dillerin tarihini*

bilmiyenlerdir” deyişini hâtırlayalım: Gerçekten de, sanki Türkçe’ye Arapça’dan veya Farsça’dan kelimeler girmiş de o dillere başka hiçbir yerden hiçbirşey girmemiş. Hayır; yok öyle bir şey. Söz gelimi, İslâm’ın bir numaralı merkez kavramı olan Allah lâfz-ı celîlinin etimolojisi hakkında ileri sürülen muhtemel kaynak sayısı otuza yaklaşmakta olup, zayıf bir ihtimâl de olsa, Arâmice “elâhâ” kelimesinden gelmesinin mümkün olabileceği çok şey anlatıyor olmalıdır[*]. Bu konudaki misâller sonsuz denecek kadar çoktur; sâdece bir tânesini vereyim: Fransızca’da “Tanrı” mânâsına gelen “Dieu” kelimesinin kökeni Sanskritçe “güçlü, kudretli, büyük” mânâsındaki “daiwa” olup oradan Pehlevce’ye, Pehlevce’den Latince’ye “Deus” şeklinde geçmiş, zamanla Latince’de “tanrı” mânâsı kazanmış, oradan da Fransızca’ya intikal etmiştir. Aynı kelime Türkçe’ye Farsça üzerinden geçmiş ve önce “dîv”, sonra “dev” şeklini almıştır vs., vs.

[*] Bkz.: Bekir Topaloğlu., *T.D.V.İ.A.*, “Allah” Md., C: 2., s.471, sü: 2

